

Dolenjski list

Glasilo Osvobodilne fronte okrajev Črnomelj, Kočevje, Novo mesto in Trebnje

Leto II. — Stev. 7

NOVO MESTO, 17. februarja 1951

Izhaja tedensko

PRED VOLITVAMI V LJUDSKO SKUPŠČINO LRS

Belokranjsko ljudstvo jih ni porabilo...

Prvo soboto v februarju je bilo v Crnomelju zasedanje okrajnega zbora Osvobodilne fronte, na katerem so se delegati pogovorili o nalogah Fronte, o pripravah na volitve v Ljudsko skupščino ter o kandidatih, ki bodo zastopali Belo krajino. Ko so delegati zbora OF sprejeli kandidatno listo, niso v imenu belokranjskega ljudstva pozabili tovarišev in tovarišic, ki so bili s tem ljudstvom v najtežjih časih narodnoosvobodilne vojne. Zbor je potrdil, da je ljudstvo partizanske Bele krajine na pravi poti kakor v letih borbe, da ga ni omajala vsiljiva in protisocialistična informbirovska propaganda voditeljev Sovjetske zveze in njenih »plesalcev« iz nekaterih vzhodnih evropskih držav. Belokranjsko ljudstvo si je zato izbralo za kandidate tovariše, ki so ga vodili v najusodenjših dneh od 1941. dalje do zmage.

Bela krajina bo pri volitvah v Ljudsko skupščino razdeljena na pet volilnih enot. V prvi volilni enoti, ki obsega Črnomelj, Dobliče, Loko in Dragatuš, kandidira tov. Ada Krivč, pomočnik ministra za prosveto v vladi LRS in predsednik Sveta pionirjev Slovenije; njen namestnik je Kump Janez iz Obrba pri Dragatušu, zdaj direktor tovarne »Belsade.«

V drugi volilni enoti so združeni kraji Talčji vrh, Petrove vas, Semič, Crmošnjice, Rožni dol, Stranska vas, Črešnjevec in Streljevec. Njihov kandidat je domačin podpolkovnik Jerman Drago, njegov namestnik pa Košir Franc, predsednik izvršnega odbora OLO Crnomelj.

V tretji volilni enoti kandidira minister vlade LRS Suštaršič Tone iz Gradaca, njegov namestnik pa je srednji posestnik Anton Stojnič iz Lovšice. Volilna enota obsega Rosalnice, Drašiče, Radovico, Suhor in Lovšico.

V četrti volilni enoti je zbor Fronte predlagal za kandidata Urha Ivana, predsednika najboljše belokranjske kmečke delovne zadruge iz Metlike. Njegov namestnik bo znana javna delavka in dopisnik Dolenjskega lista Fir Regina iz Metlike. Njuno volilno enoto sestavljajo kraji Metlika, Podzemelj, Gradac, Griblje, Adešči in Tribuče.

V zadnjem, peti volilni enoti, ki obsega Vinico, Preloko, Staro Lipo, Sinji vrh, Stari trg in Predgrad, kandidira sekretar okrajnega komiteja KPS Zunič Janez, doma iz Krivoglavice pri Podzemlju. Njegov namestnik je Jurij Pribelič iz Dola pri Starem trgu.

POSVET V PODZEMLJU

Okrajni komite KPS v Crnomelju je sklical v ponedeljek 5. februarja t. l. sektorski partijski sestanek v Podzemlju, ki sta se ga poleg članov partije udeležila tudi predsednik OILO v Crnomelju tov. Košir Franc in za okrajni partijski komite tov. Jakljevič. Sektorski sestanek, ki so se ga z malimi izjemami polnoštevilno udeležili člani osnovnih partijskih organizacij iz Podzemlja, Gradaca, Primostka, Dobravice, Gribelj in Cerkvišč, je načel mnoga važna politična, gospodarska in kulturna vprašanja okolišev Podzemelj, Gradac in Griblje. Sekretarji so podali obračun dela, uspehov in neuspehov. Ugotovili so, da se je množičnim organizacijam, zlasti pa še organizaciji AFZ in ZB, posvečala premajhna pozornost. Več pozornosti bo potrebno posvetiti tudi mladinskim aktivom in jih pridobiti za kulturno-prosvetno dejavnost, kjer smo že kažejo mladinci in mladinke v Gradacu. Kritično so vsi navzoči razmotrivali tudi o prepočasnih volitvah krajinskih odborov OF, ki ponekod še niso izvoljeni, prav tako pa načeli tudi vprašanje izvolitve ljudskih inšpekcijskih, ki bi morale biti na sedežu vsakega KLO in pomagati pri izvajanjem socialističnih načel na vasi.

Tov. Košir Franc je podal obširno analizo načel, ki se postavljajo pred partijsko organizacijo v pogledu socializacije naše vasi na ta način, da se bodo pričele po belokranjskih vasih, zlasti v nižinskih predelih, ker so za to danii vasi pogoj, organizirati tudi KDZ. V diskusiji so posageli vsi navzoči in sprejeli večne gospodarske in politične sklepove za bodoče delo. Soglasen sklep je tudi bil, da bodo člani partije storili vse, kar bo v njihovih močeh, da bodo volitve 18. marca t. l. v Beli krajini izpadle takoj, kakor Bela krajina zaslubi z ozirom na tradicijo v NOB.

-c.

Zbor Fronte je izbral ljudi, ki jim ljudstvo Bele krajine zaupa, ki so zasluzni za Belo krajino in ki so v svojem dosedanjem javnem življenju pokazali, da jim je gospodarski, politični in prosvetni napredok Bele krajine pri srcu.

Na zboru je podal navzočim delegatom politični pregled domačih in zunanjih do-

godkov minister tov. Suštaršič, poročilo o gospodarskih in ostalih razmerah v okraju pa sekretar tov. Zunič.

Zbor v Crnomelju je sprejel napovedano tekmovanje Osvobodilne fronte okraja Trebnje. Obljubil je storiti vse, da bo pokazala tudi Bela krajina, kako Belokranjci niso pozabili slavne preteklosti svoje deželice v letih narodnoosvobodilne borbe.

V kočevskem okraju kandidira narodni heroj Stane Semič-Daki

V nedeljo 4. februarja je bil v Kočevju zbor Osvobodilne fronte. Delegati zboru ter povabljeni sekretarji in člani osnovnih frontnih organizacij so pregledali dosedanje delo Fronte v okraju in sklenili, kako bodo delali v času pred volitvami.

Narodni heroj Stane Semič-Daki

Po govoru tov. Maležiča je zbor sklepal o kandidatih, ki naj zastopajo kočevski okraj v drugi Ljudski skupščini Slovenije. Z vinharnim navdušenjem so potrdili delegati predlog, da bo kandidiral v Ribniški volilni enoti narodni heroj Stane Semič-Daki, njegov namestnik pa bo zadružnik Lojze Boh iz Jurjevice. V volilni enoti Kočevske Reke bo kandidiral sekretar okrajnega komiteja

KANDIDATI OKRAJA TREBNJE – kmetje, delavci in stari partizani

O zboru Fronte v Trebnjem smo poročali v zadnji številki Dolenjskega lista. Na zborih volilcev so medtem ljudje že potrdili kandidate, ki jih je predlagal zbor ter podpisali njihove kandidature.

V trebanjskem okraju bodo imeli šest volilnih enot. V prvi volilni enoti — v Krmelju — kandidira Ciril Majcen, predsednik kmečke delovne zadruge St. Janž, nosilec spomenice iz 1. 1941, njegov namestnik je rudar Leopold Prijatell, predsednik delavškega sveta rudnika Krmelj in šestkratni udarnik.

V drugi volilni enoti je bil z navdušenjem sprejet kandidat Kres Franc-Coban, podpolkovnik JA, prav tako pa tudi njegov namestnik Milavec Franc, predsednik KLO Biestrca. V tretji volilni enoti kandidira major Majcen Nace, njegov namestnik pa je Anton Gracar, predsednik kmečke delovne zadruge v Mirni. V četrti volilni enoti je bil

predsednika okrajnega ljudskega odbora in sekretarja okrajnega komiteja KPS v Crnomelju poznavajo Belokranjci zelo dobro. Že pred vojno napredno usmerjen, je tovariš Janez Zunič od leta 1942 dalje aktivno delal za Osvobodilno fronto in ljudsko oblast. Leta 1943 je postal sekretar rajonskega komiteja KPS v Gradacu, v letu 1944 pa sekretar okrajnega komiteja KPS Stari trg in nato v Vinici. Odgovorno delo je opravljalo vedno s predanostjo in oddočnostjo zavednega borca za pravice delovnih ljudi. V letu 1945 je bil član okrožnega komiteja Komunistične partije Slovenije za Belo krajino.

Po osvoboditvi je tovariš Zunič delal do decembra 1945 na okrožnem komiteju KPS v Novem mestu, nato pa se je vrnil v Crnomelj, kjer je ostal do jeseni 1948 kot sekretar okrajnega komiteja. Po končani enoletni partijski šoli v Ljubljani je delal do maja 1950 v Kmečki partijski komisiji pri CK KPS v Ljubljani, potem pa se je znova vrnil v Crnomelj in prevzel odgovorno mesto predsednika okrajnega ljudskega odbora in druge politične funkcije.

Volivci Starega trga, Predgrada, Vinice, Preloke, Stare Lipce in Sinjega vrha, ki ga bodo 18. marca volili za svojega zastopnika v drugi slovenski Ljudski skupščini, poznavajo tovariša Zuniča kot vzornega aktivista Osvobodilne fronte in prekaljenega borca

V NEDELJO BODO V KERAMIKI ODKRILI SPOMINSKO PLOŠCO

V okviru priprav na 10. obletnico ustanovitve OF bo delavstvo novomeške tovarne keramičnih izdelkov odkril spominsko ploščo padlim borcem Keramike. Slovesnost bo v nedeljo 18. februarja ob devetih dopoldne v tovarni. Novomeščani, vabljeni!

Ljudska oblast posveča vso skrb moderni opremi naše armade, katere moč in sposobnost je odvisna od lastne oboroževalne industrije, ki jo pospešeno gradimo; vso skrb posveča vojaški in politični vzgoji ne samo vodstvenega kada, temveč vseh vojakov, podoficirjev in oficirjev. Le tehnično dobro opremljena armada z visoko politično zavestjo in ljubeznijo do domovine bo uspešno branila našo neodvisnost proti vsakomur, ki bi jo ogrožal.

(Iz volilnega proglaša OF Slovenije)

KPS Rudolf Klarič z namestnikom kmetom Ložetom Ravhom.

V volilni enoti Loški potok je predlagan kandidat Stane Repar, organizacijski sekretar Centralnega komiteja LMS, njegov namestnik pa je kmetica Francka Veselova s Travnika. Kandidat Kočevja je petkratni udarnik rudar Karel Grm, njegov namestnik pa bo poverjenik za prosveto Pepca Debeljaka. V volilni enoti Kočevje-Okolica pa so delegati potrdili za kandidata Jožeta Grabrijana, predsednika kmečke delovne zadruge Livold, za namestnika pa Janeza Mikuliča, delavca na državnem posestvu v Stari cerkvi.

Predlagani kandidati so najboljši delavci, kmetje in nameščenci, ki so s svojim predanim delom dokazali, da žrtvujejo vse za dobrobit in napredok svojega okraja.

Zbor je poslal sekretarju Izvršnega odbora OF Slovenije tov. Mihi Marinku pozdravno pismo, sprejel pa je tudi več posembnih sklepov, da bodo priprave na volitve tudi v kočevskem okraju vsestranske in uspešne. Frontni odbori bodo pomagali ljudski oblasti, prosvetno življenje bodo pozivili s prireditvami in s tekmovanjem na čast 10. obletnice OF, predvsem pa bodo pomagali zadružam in državnim posestvom.

Kandidat šeste volilne enote je Grden Lovro, sekretar okrajnega komiteja KPS in predsednik okrajnega odbora OF Trebnje, njegov namestnik pa je zadružnik Smole Franc iz kmečke delovne zadruge Veliki Gaber.

Na vseh sestankih, kjer so ljudje podpisovali kandidatne liste za svoje bodoče zastopnike v slovenski Ljudski skupščini, so aktivisti seznanjali volivce z delom kandidatov in njihovo dosedjanje požrtvovalnostjo za napredek in moč naše države.

JANEZ ŽUNIČ, kandidat pete volilne enote v črnomeljskem okraju

— komunista. Tak, kakršen je bil v letih narodnoosvobodilne borbe, je tudi danes: do dna prežet z zaupanjem v zmago delovnega ljudstva, vedno v prvih vrstah dela in žrtvovanja v korist skupnosti in nenehno pripravljen na sleherno samoodpoved za socialistično domovino.

Aktivisti, posnemajte!

Že 3. februarja letos smo pisali o sklepu belokranjskih aktivistov, da bo vsakdo izmed njih pridobil vsaj pet novih naročnikov za Dolenjski list. Medtem so nam poslali lepo vrsto naslovov novih naročnikov, vse pa je doslej prekošil tovariš Lojze Zupanc, ravnatelj nižje gimnazije v Podzemlju. Pridobil je za Dolenjski list 60 novih stalnih naročnikov! Na njegovo pobudo so pridobili precej naročnikov tudi dijaki nižje gimnazije v Podzemlju, ki so seznanili svoje starše z Dolenjskim listom. Njegovo vnemo za razširitev Dolenjskega lista pozdravljamo in jo dajemo za vzgled vsem dolenjskim aktivistom! V marsikateri vasi bi lahko domači in okrajni aktivisti, predvsem pa odbori Fronte, pridobili še veliko novih naročnikov za naš domači časopis. Treba je stopiti do ljudi, jim časopis pokazati in marsikdo se bo rad naročil.

Stevilkam veliko povedo. Poglejmo samo tile dve: pošta Crnomelj dobiva za naročnike svojega okoliša 63 izvodov, pošta Gradac v Belli krajini pa 85 izvodov Dolenjskega lista! Kje so aktivisti res delali, n-ni treba posebej poudarjati. Požrtvovalnost tovariša Zupanca naj bi posmeli poleg nekaterih belokranjskih aktivistov predvsem tudi aktivisti v kočevskem in trebanjskem okraju.

KMETIJSKA ZADRUGA – ZRCALO VASI

Na letnih občnih zborih kmetijskih zadrug se že temeljito pretresajo vprašanja bodočih nalog naših splošnih kmetijskih zadrug. Da morajo kmetijske zadruge, (ki jih na Dolenjskem marsiške še vedno poznamo samo kot trgovine) odigrati pomembno in glavno vlogo za povečanje kmetijske proizvodnje in za socialistično preobrazbo naših vasi, je že leta 1947 zapisal tovarš Kardelj. Njegove misli o osnovnih oblikah zadružništva in njihovih nalog so danes prav tako pomembne, kakor so bile v prvem letu petletke.

Naj ugotavljamo kakor hočmo, mimo dejstva, da so bile dolejše naše kmetijske zadruge res bolj »stacunarska« podjetja kot pa usmerjevalci gospodarstva na vasi, ne moremo. Naše zadružne »stacune« odlikuje lov za dobičkom, dasiravno je njihovo področje dela veliko širše. Gospodarstvo vasi lahko zato precenimo po vlogi in vplivu kmetijske zadruge.

Ce hočeš napisati, koliko zadružnih ekonomij, plemenilnih postaj, drevnesic, trsnic, hranilnih blagajn, lesnih odsekov in takoj naprej so naše dolenske kmetijske zadruge dolejše ustanovile, bo ta številka v primerjavi z njihovim številom mnogo, mnogo prenizka! Prav ustanavljanje takih in podobnih gospodarskih odsekov pa je naloga in dolžnost naših kmetijskih zadrug.

Preko teh oblik skupnega dela in skrb za razvoj vasi bomo gradili novo, socialistično vas. Ce pa se zadruga in njeni odborniki zadovoljujejo s tem, da imajo v kraju samo »stacuno«, pa o kmečkem zadružju tam še dolgo ne moremo govoriti.

Prav zdaj, ob času občnih zborov naših splošnih kmetijskih zadrug, pomislimo na razne oblike dela, ki jih bo treba oživeti. Predvsem, za razvoj zadruge se mora v kraju zanimati krajinski ljudski odbor, vse množične organizacije, predvsem pa odbor Fronte. Bitka za socialistično zadružništvo je skrb nas vseh, zato brez dobre frontne organizacije tudi ne more biti dobrih zadrug. Razviti moramo demokratično upravljanje naših zadrug, da bodo zbori zadružnikov delansko postali najvišji organ, ki bo odločal o delu, načrtih in – usodi zadruge. Zadruga se mora kot celota boriti proti špekulantom in izkoriščevalcem, ki še vedno sedijo ponekod na tlinikih malih kmetov.

Poglejmo si delo odsekov pri kmetijskih zadrugah, poskrbimo, da bodo taki odseki letos čimprej tudi ustanovljeni, kjer jih še nismo.

Skrb za živino

Zivinorejski odsek ima v kmetijski zadrugi prav letos izredno važno vlogo. Oskrboval bo nabavljalo bo plemensko živino in plemenjake za zadružne ekonomije in plemenilne postaje, seveda s primernim nadzorstvom. Pri nabavi plemenjakov bo pomagala tudi ljudska oblast v kraju. Odsek bo imel potreben pregled nad živino, vzrejo na raščaja in skrb za povečanje števila repov v hlevih naših domaćih. Skrbel bo, da bo odšla v zakol slaba živina, zato bo moral sodelovati pri odkupovanju živine in živinorejskih proizvodov s KLO. Kadarsko se bodo delali plani za odkup, zastopnik odseka ne sme manjkati! Marsikje se bo odsek lahko posvetil tudi vzreji perutnine, ki prinaša lepe dohodke. Njegova skrb pa bodo tudi dobri pašniki, povečanje krmskih rastlin, pridelovanje semen, priprava silaže (okisane krme za zimske mesece), gradnja silosov, sodelovanje pri načrtih za melioracijska dela za izboljšanje travnikov itd.

S pomočjo veterinarjev pa bo odsek vodil tudi selekcijo (izbor) živine. Sodeloval bo pri prenovjanju, sprejemaju v rodovnik in pri vodstvu matičnih knjig. Organiziral bo

skupno z živinodravniki zatiranje živinskih bolezni, sodeloval bo na razstavah plemenitve živine itd.

Za večjo proizvodnjo v kmetijstvu
pa bo skrbel v zadrugi poljedelski-sumenjski odsek. Tudi tu ne bo šlo brez sodelovanja KLO. Pri setvi, pravočasni mlačvi in vseh ostalih kmetijskih delih bo ta odsek imel polne roke dela, če nočemo ostati pri starem in se zadovoljevati z nizkimi hektarskimi donosi. S kmetijskimi predavanji, izleti na vzorna državna posestva in delovne zadruge, se bo razširjalo obzorje kmetovalcem, z umnim gospodarjenjem pa se bo dvigala proizvodnja. Zaslужnim kmetom, ki se borijo za večji hektarski pridelek, bo odsek priskrbel nagrade, zanimal se bo za proizvodnjo industrijskih rastlin in za prvovrstno semensko blago. – Odsek bo nabavljala kmetijske stroje, da bodo služili vsem gospodarjem v vasi. Preskrbel bo sredstva za razkuževanje semen, pravtako pa bo sodeloval tudi pri pravični razdelitvi odkupov kmetijskih pridelkov.

Sadjarstvo in vinogradništvo – naši dohodki

Brez takega odseka, ali pa vsaj sadarskega si kmetijske zadruge na Dolenjskem ne moremo zamisliti. Zanemarjenega, starega in bolnega drevja imamo v naših okrajih ogromno. Ameriški kapar nam uničuje sadovnjake in če ga ne bomo zajezili zdaj,

bomo čež nekaj let na Dolenjsko sadje morali uvažati. Sadarski in vinogradniški odsek v zadrugi bo zato predvsem skrbel za sredstva in za dejansko borbo proti živalskim škodljivcem, ki nam uničujejo pridelke in zmanjšujejo dohodke. Skrbel bo za pravočasno in strokovno škopljene drevje in trt, za čiščenje drevja in odstranjevanje vseh rakačih, prastarih in nerodovitnih dreves, ki jim ponekod rastejo že dolge, sive brade rastlinskih zajedalcev, da bi nas moralo biti sram pred vsakim, ki pride v naše kraje. Sadarsko in vinogradniško orodje, kemična sredstva kakor škopiva itd. se danes dobijo – le naročiti jih je treba in – zanje skrbeti. Sadarski odseki, ki so vaši dosedanjii uspehi? Dolenjski kmet rad pozabija na velike dohodke, ki jih prinaša sadjarstvo, ki ima pri nas vse pogoje za uspevanje. Na trtu se spomnimo večkrat, na sadje pa vse premalo. Kje so dresnice in trsnice? Vsega nam manjka, pravimo, ne ukrenemo pa ničesar, da bi bilo boljše.

O teh – in vseh ostalih – odsekih se je treba na občnih zborih naših kmetijskih zadrug pomeniti. Ko bodo ti odseki začeli in nudili članom zadrug koristi, bo razlaganje še večjih ugodnosti in napredka, ki ga prinašajo zadružne in kmečke obdelovalne zadruge, veliko lažje in prepričljivejše. Začnimo z osnovnimi oblikami zadružništva delati tako, kakor predvidevajo zadružna pravila, pa bodo kmetijske zadruge kmalu postale žarišče novih zadružnih ekonomij in obdelovalnih zadrug.

Zdaj je čas sečnje in vožnje lesa

Ne ponavljajmo starih napak in malomarnosti! To velja za gospodarstvo v novoškem okraju, kjer lani navzric vsem opominom nismo v celoti dosegli plana v gozdni proizvodnji – po krividi posameznih krajinskih ljudskih odborov in tistih kmetov, ki so odlašali s sečnjo lesa od zime na pomlad, od pomladni v jesen in nato spet do zime, lesa pa vendarle niso oddali. Da je bil plan v Sloveniji navzric temu dosežen, gre zahvala kmetom v drugih okrajih naše republike, ki so v celoti izpolnili svoje obveznosti in celo presegli postavljene plane.

Letos je plan v našem okraju nekaj manjši od lanskega. Posamezni kmetje imajo celo prav nizke obveznosti. Ne bi smelo biti težav, da plana lesne proizvodnje v zasebnem področju ne bi pravočasno in popolnoma dosegli! Spet se je pa pokazalo, da nekateri KLO ne izdajajo kmetom odločbe in zavirajo na ta način pravočasen začetek zimske sečnje in prevoz lesa iz gozdov do kamionskih cest. V Novem mestu prihajajo kmetje na okrajni ljudski odbor z vprašanjem, če bo letos obvezna oddaja lesa... Pohitimo začetki z odločbami, kmetje pa s posokom in prevozi lesa!

Do 75 kubičkov lesa mora letos kmet sam posekat in izpeljati iz gozda. Le tam, kjer bodo posamezni kmeti dobili odločbe za večje količine lesa, bo mogoče dobiti režisko delovno silo. Letošnja zima je izredno ugodna in bo najbolj pametno ravnal tisti, ki izkoristi prve mesece v letu za posek in izvoz po planu določenih kubičkov lesa. Zdaj se

tudi na vasi laže dobi prosta delovna sila. Vemo tudi, da bo pozneje polno izgovorov, da ni časa za gozdna dela, da je tu oranje, sejanje, pletev in tako naprej in naprej. Takih izgovorov letos seveda ne bo nihče upošteval, izkušen je od prejšnjih let dovolj.

Lani ni bil dosežen plan poseka in izvoza lesa v zasebnem sektorju, pravtako pa tudi ne prevoz lesa za državni sektor. Zato bodo morali tudi naši vozniki vložiti prav v teh mesecih ves svoj trud, da se bo izvirolo iz host čimveč lesa pred začetkom poljških del. KLO, ki bodo dobili zadolžitve za prevoz lesa v korist državnega sektorja, naj poskrbijo za to, da bodo obvezne za prvo polletje uresničene v februarju in marcu. P. F.

Nova tovarna za eterična olja na Dolenjskem

V bližini Obrha pri Podturnu v novomeškem okraju gradijo novo tovarno za eterična olja. Z deli bodo kmalu gotovi in v počasnih mesecih bo iz smrekovih in jelovih vej, ki so doslej ostajale na obširnih sečiščih prostranega Roga, priteklo prvo eterično olje. To je prva tovarna te vrste na Dolenjskem, ki bo morda tudi pripomogla k uresničitvi dolgoletne želje po podaljšku železniške proge iz Straže do Podturna. Eterična olja uporabljamo v domačem zdravilstvu, so pa tudi dragoceno izvozno blago, ki nam je lani prineslo precej milijonov deviznih dinarjev. Gr.

Na 8 manipulantov v Trebnjem 36 cbm lesa na mesec

Vem, da se sliši precej neverjetno, je pa res. Pri kmetijskih zadrugah v trebanjskem okraju se bodo morali drugače pogovoriti o zaposlevanju lesnih manipulantov kakor so se doslej, sicer bodo še zadruge v neizogibno finančno izgubo.

Letošnji plan oddaje lesa iz nedržavnih gozdov je znatno manjši kot je bil v letu 1950. Kljub temu še niso začeli zdrževati lesnih odsekov, kar bi bilo nujno potrebno zaradi pravilne zaposlitve ljudi in seveda tudi zaradi varčevanja. Kako zelo so »zaposleni lesni manipulanti v okraju Trebnjem, naj pokaže naslednji primer:

V januarju je 8 lesnih odsekov dobavilo celih 36 kubičnih metrov lesa v približni vrednosti 20.000 din. Vsak manipulant pa je prejel na račun mesečnih prejemkov od 3.000 do 3.500 din, skupno torej več osebnih zdatkov kakor je vrednost lesa! Seveda pa so manipulanti ta les samo prevzeli in oddali, vse ostalo delo pri proizvodnji lesa pa so opravili gozdni delavci in vozniki. Če bi teh osem lesnih manipulantov vzelo v roke žage in sekire, bi morali po malem računu to količino lesa izdelati sami v dveh delovnih dneh, tako pa so samo s prodajo lesa izgubili cel mesec... Cetudi dopustimo izgovor, kd. ga bodo verjetno povedali manipulanti, da v tem mesecu še ni bilo večje proizvodnje lesa (da je januar najprimernejši čas za to!), pa nam povede drugi računi, da pride povprečno vsak mesec na enega manipulanta v trebanjskem okraju komaj 55 do 60 kub. metrov lesa. Tako imajo zadruge pri vsakem prodanem kubičku lesa po 500 do 580 din stroškov za manipulanta, dejanski kosmati zaslužek zadruge pri kubičnem metru lesa pa je od 30 do 50 din. Tak »suspeh« dosegajo tudi v okraju Grosuplje, kjer je 24 lesnih odsekov oddalo letos v januarju približno 96 kubičnih metrov lesa...

V okraju Novem mestu pa so to zadevo rešili bolj živiljenjsko. Ceprav imajo štirikrat večji plan oddaje lesa kakor v Trebnjem, so živinodravniki zatirali živinskih bolezni, sodeloval bo na razstavah plemenitve živine itd.

njen, so prejšnjih 10 lesnih odsekov zadržali v 4 lesne odseke. Veliko bodo prihranili pri osebnih izdatkih, poleg tega pa so dali najboljše uslužbence prejšnjih lesnih odsekov za šefo novih odsekov, ki jamčijo, da bo plan potekal v redu. Ali ne bi šlo tako tudi v trebanjskem okraju? Urediba o varčevanju naj poseže tudi v ta sektor dela, kjer je dosedaj res nismo poznali. (p)

Nabiraleci zdravilnih zelišč – pomlad se bliža!

V preteklem letu smo dosegli v okrajih Novem mestu, Grosuplje in Trebnje prav lepe uspehe pri nabiranju zdravilnih zelišč. Naši pridni nabiraleci so nabrali raznih zdravilnih zelišč za 6.000.000 din ter s tem veliko doprinesli našemu skupnemu gospodarstvu, pa tudi sami so imeli lep vir dohodkov. Najlepše uspehe so dosegli v okraju Novem mestu, kjer so posamezne Kmetijske zadruge vložile veliko truda, da je bil plan odkupa zdravilnih zelišč dosežen, ponekod pa so plan odkupa precej presegli, kot n. pr. KZ Dvor, Ajdovci, Skocjan, Stopiče in St. Jernej. Poslovodje omenjenih zadrug so prejeli za svoj trud primerne nagrade, katere jim je podelilo trgovsko podjetje »GOSAD« v Ljubljani.

Tudi v letošnjem letu se zavzemamo, da bomo nabrali čimveč raznih zdravilnih zelišč. Ze sedaj, ceprav še pihajo mrzli zimski vetrovi, se je pričela sezona za nabiranje nekaterih zdravilnih zelišč. V naših krajih smo pred nekaj leti nabrali zelo veliko hrastovega mahu. V letošnjem letu je po tem mahu precejšnje povpraševanje ter ga bomo lahko nabrali v večji množini.

Ze čeckaj tednov pa bomo lahko pričeli nabirati cvet lapuha in razne korenine, kot n. pr.: od trobentice, dišeče vijolice, navadnega gabeza, regata, sladke koreninice, beladone, bodeče nežje itd. Kakor vidimo, se bo prav kmalu pričela prava sezona za nabiranje zdravilnih zelišč.

Zupan M.

Tekmujejo ...

Nova tekmovanja med dolenjskimi okraji

Tekmovalna vnema, ki so jo na čast volitev pokazali člani OF okraja Trebnje, se je medtem razširila na ostale dolenjske okraje.

V Črnomelju so sprejeli napovedano tekmovanje in upajo, da bodo pri volitvah 18. marca zmagali. Fronta v okraju Novem mestu je napovedano tekmovanje Trebanjcev sprejela, dodala pa je k prvim štirim točkam še naslednje:

1. Tekmujejo z okrajem Trebnje v ustanavljanju novih kmečkih delovnih zadrug do 18. marca.

2. Kateri okraj bo boljše utrdil organizacijo v sedanjih kmečkih delovnih zadrugah in jih razširil (ocenjevalo se bo: sprejem novih članov v KDZ, povečanje zadružne zemlje v hektarjih in razširitev zadružnih proizvajalnih sredstev).

3. V katerem okraju bo do dneva volitev več kulturno-prosvetnih prireditvev na čast volitev.

4. V katerem okraju bo do volitev več poljudnih predavanj na vasi z domačim okrajnim in krajevnim predavateljskim aktivom.

Poleg tega je okrajni odbor Fronte v Novem mestu napovedal predvolilno tekmovanje okrajem Kočevje, Grosuplje in Črnomelj v vseh točkah, ki jih je postavil za tekmovanje že okrajni odbor OF v Trebnjem, dodala pa jim je še zgornje štiri točke.

Tekmovanje, ki ga je napovedal okrajni odbor OF v Krškem Novemu mestu in Celju-okolici, je okrajni odbor OF v Novem mestu sprejel. Kdo bo boljši v odstotku oddanih glasov za kandidate Osvobodilne fronte in v odstotkih udeležbe na volitvah?

Ugibanja na stran – gotovo je enozmagal bo okraj, ki se bo z dobro, prepričljivim in živiljenjskim političnim delom na volitve najboljše pripravil!

PROSTOVOLJNO DELO V DOLENJSKIH TOPLICAH lepo napreduje. Tekmovalni načrt ni kos praznega papirja! Vsako soboto, pa tudi ob drugih dnevih, odstranjujejo frontovci ruševine, ki so doslej kazile zunanjice lice zdravilnika. Zdaj so začeli rušiti pogorišče italijanske nasilnosti, da bo tudi ta sled okupatorja odstranjena. Po novem načrtu na tem mestu ne bo več stanovanjske zgradbe. Prav tako napredujejo dela na zadružnem domu. Poleg telesnega dela pa ne pozabljajo frontovci tudi na izobraževanje. Vsak drugi tork je po predavanju ljudske univerze politični študij, kjer se seznanjajo z najvažnejšimi dogodki znotraj in zunaj meja.

Tekmovanje je vzpodobilno tudi mladini v rudniku Kanižarica pri Črnomelju. Doslej je bilo v Kanižarici takoj v mladinski aktiv so volili vodstvo, delal pa ni nikče. Za leto 1951 pa so si pred kratkim postavili tale načrt dela: priredili bodo dve kulturni prireditvi, prvo za 8. marec na čast žen. V organizacijo bodo pritegnili vso mladino na rudniku, pri zidanju sindikalnega doma pa bodo naredili 1500 prostovoljnih ur. Za zabavo in zdravje članov bodo ustanovili pevski zbor in fizičkulturni aktiv, v streško družino pritegnili 13 mladincev, v jami pa bodo sestavili mladinsko proizvodno Številko. Pri vsem tem pa mislijo tudi na študij.

VOLILI BOMO

(Spomini na prve volitve v narodnoosvobodilni vojni)

V dnehu živahnega političnega dela pred volitvami, v drugo Ljudsko skupščino Slovenske mi uhaajo spomini nazaj v čase narodnoosvobodilne vojne, ko smo imeli prve volitve v takratne Krajevne narodnoosvobodilne odbore ali današnje KLO, v naše prve organe ljudske oblasti, ki se je rodila in rasla v ljudski revoluciji.

Bilo je pomladi leta 1944, ko smo imeli take volitve tudi v takratnem rajonu Nova sela - Fara (sedanji del okraja Kočevje). Bil je navaden delavnik in vendar je bil velik praznik za ljudstvo, ki je prvi v življenju svobodno volilo svoje ljudi v osmocne celice naše mlade oblasti. Vsepovsod si videl obraz, nasmejana lica, čul si pesmi harmonika je odmevala po vseh, šopki na prsih volivcev in volivk, zastave, okrašena volišča — skratka, vse, kar imamo danes, vendar pa je bilo tačkat, ko je divljala nedaleč od nas še vojna, vse to še veliko lepše...

Prvič v življenju so stopale takrat pred volilne komisije naše žene in dekleta ter v v vojni prekaljena mladina. Sele narodnoosvobodilna vojna jim je dala veliko pravico sodelovanja v volitvah in možnost, biti izvoljen. Ta zavest se je odražala tudi na licih žena in mladine.

Kot zastopnik rajonske volilne komisije sem bil pri volitvah prvega krajevnega narodnoosvobodilnega odbora v kočevski slovenski vasi Mlaka pri Kočevski Reki. Ze ko sem stopal skozi vas Primoži (takrat se je vas imenovala Š Handlerji in je dobila poznejše ime po tovariu dr. Alešu Beblerju, ki je imel partizansko ime Primož in je bil prvi partizan, ki so ga videli v tej vasi ter so vse tudi po njem poimenovali), sem opazil veselo razpoloženje mladine. Vsa vas je bila v cvetju in zelenju, ljudje praznično oblečeni. Tudi Mlaka se je dostojno pripravila na veliki dan, saj je imela čast, da so bile v njej prve volitve za KNOO, ki je združevala tri vasi: Mlako, Primož in Koče.

Večer slovenske pesmi v Prešernovem tednu

Bogat kulturni program v letosnjem Prešernovem tednu je pokazal, da postaja ta teden iz leta v leto vedno večji praznik naših delovnih ljudi. To je potrdil tudi obisk Večera slovenskih pesmi, ki bi ga lahko imenovali revijo novomeških pevskih zborov.

Večer je začel mladinski-pionirske zbor mladinskega kulturnoumetniškega društva »Oton Zupančič« z novomeške gimnazije z izbranim programom. Pod vodstvom tov. Jelke Kastelic je pokazal, da raste in da se uvršča med vodilne mladinske - pionirske zbrane Dolenjske. Zbor je zapeł Pirnikovo Zdravljico, Simonittijev Vesele kolednike in Na Jurjevo, belokranjsko narodno Tri tičice in za zaključek Pahorjevo Koračnico. Pesmi so bile dobro podane, čiste v intonaciji in kar je glavno — otroci so jih zapełi z občutkom. Zbor je disciplinirano sledil dirigentu. Nekatere pesmi je lepo spremjal s klavirjem tov. Stane Fink.

Mladinski ženski zbor novomeškega učiteljišča je nastopil drugi. Pod vodstvom tov. Marklja Toneta je zapeł 7 pevskih skladib. Zbor ima za seboj že tretjo leto in vrsto uspehljih nastopov, med katere lahko stejemo tudi ponedeljškega. V podajanju je zanesljiv, kar je bilo čutiti posebno v Kozinovi Partizanski Liparjevi Na Posavju in v daljnem Plovi, plovi... Posebno je ugajala

Koncert simponičnega orkestra v Novem mestu

Da bi čim lepše in dostenje proslavili sedaj že tradicionalen vsakoletni Prešernov teden v Novem mestu, je SKUD »Dušan Jereb« v Novem mestu uvrstilo med spored raznih kulturnih prireditve tudi koncert simponičnega orkestra. Porodila se je lepa misel zdržati salonski orkester SKUD »Dušan Jereb« z vojaško godbo v Novem mestu in prvič v kulturno glasbeni zgodovini Novega mesta izvesti koncert domačega simponičnega orkestra. Dne 6. februarja 1951 se je ob 8. uri zvečer zbral na odru dvorane DLP v Novem mestu preko 30 godbenikov, katerim je bilo videti, da se zavedajo, da nastopa simponični orkester, sestavljen iz godbenikov domačinov, prvič v Novem mestu. Na sporedru so bile skladbe znanih skladateljev: W. A. Mozart: Uvertura k Figarovemu svatbi, F. Schubert: Simfonija v h-molu, J. Meyerbeer: Fantazija iz opere »Huguenoti«, J. Gotovac: Kolo iz opere »Ero z onega sveta«, E. Waldteufel: Estudiantina — valček, Boieldieu: Uvertura k operi »Bagdadski kalif«.

Za izvedbo tega sporeda je bil izbran do kaj nesrečen prostor, to je dvorana DLP, ki je neakustična, zlasti pa je ponesrečen oder, ki ni primeren za izvedbo kakršnih koli koncertov. Ta oder je za simponični orkester premajhen, največja napaka pa je v tem, da je obdan z zastori, ki glas nekaterih že tako šibkih instrumentov zamore. V bodoče je treba misliti na drugo dvorano, za izvedbo takih koncertov primernejšo; morda na televadnicu v osnovni šoli, ki je dovolj velika in še tudi dovolj akustična.

Koncert je dirigiral kapelnik vojaške godbe Miro Radosavljevič zelo dobro, čeprav bi v bodoče želeli, da polaga večjo pažnjo na posamezne glasbene prehode in zlasti nerutiniranim godbenikom (pauka, oboja itd.) nakaže vstop.

S popotno torbo v Šmarjeto, Zbure in Zagrad

Gospodinjo spoznaš po kuhinji, tajnika in predsednika krajevnega ljudskega odbora po urejeni ali pa neurejeni pisarni...

Na službenih poteh po novomeškem okraju lahko vidiš marsikaj novega. Danes pa bom napisal nekaj starega, za moj okus celo nekaj prestarega.

Ce te zanese pot iz Novega mesta po prijazni dolini Krke, zavij pri Kronovem na levo. Kmalu boš v prijazni vasi Šmarjeto. Ce vprašaš, kje je krajevni ljudski odbor, ti bo vsak šolarček na koncu vasi rad pokazal gasilski dom, pod njegovo streho pa je tudi pisarna KLO Šmarjeta.

Ko stopiš v precej veliko sobo, se v prvem hipu ne znajdeš: ali si v pisarni ali v papirnici oziroma skladislu »Odpada«? Stene niso bile prebeljene menda vsaj 10 let ne; papir leži povsod križem-kražem, pisalne mize so ga polne, akti izza vseh let po vojni se grmadijo v kupih, plani pomešani s spiski dojenčkov in obveznih oddaj. Ce si prišel službeno in potrebuješ kakšen dopis ali plan, se začne divja hajka tajnika ali administratorke za začelenim papirjem. Ko ne dobiš sejnega zapisnikov, odkolovratiš po veliki cesti naprej...

Po treh kilometrib si v Zburah. Na koncu vasi ti pokažejo vili podobno mično hišico, kjer opaziš na steni tudi tablo: »KLO Zbure.«

Ce si prišel v zgodnjih dopoldanskih urah, boš seveda moral čakati, da se pisarna odpre. Ce je slučajno že odprta kmetijska zadruga, se tam lahko pogreješ, če ne, potpri na cesti... Tajnik prihaja v svoj urad od 9. do 10. ure.

V pisarni si lahko marsikaj ogledaš. Urad ima prav za prav dve pisarni, vendar v drugo ne moreš vselej odpreti vrat, dokler tajnik ne »razmakne« svojih planov in uradnih spisov, ki jih je prejšnji dan pustil razmetati po končanem delu.

Ce misliš, dragi bralec »Dolenjskega lista«, da lažem, te bom vzel jutri s seboj na pot, pa si oglej sam to pisarno. Vem, da je tajnik danes še ne bo uredil, ker ga k temu že dolgo prigovarjam, vendar — zmanjšam vsak up in vsaka nada. Z dolgostjo njegove tajniške dobe rastejo kupi papirja na klopih, pod klopni, na peči, na oknih, na tleh, na volinjih skrinjicah in še drugje v pisarni. To moraš razumeti, saj razumem tudi jaz. Vem, da prejema tajnik vsak dan od »višjih forumov« nove spise, zato tudi nove grmade važnih in manj važnih aktov in papirjev.

Pojdiva naprej. Na stranski poti proti Zagradu boš že pri Veliki Poljani opazil, da živijo tu posebne sorte ljudje. Ce nimaš visokih čevljev, boš utenil v blatu, do KLO Zagrad pa kljub dobrji volji ne boš prišel. Ce vprašaš v Zagradu, kako jim rodji polje, ti povedo, da slabo, ker je veliko peska in kamenja... Ce pa jih vprašaš, zakaj ne posipajo in ne popravijo poti, pa ti hitro razložijo, da ni kamenja in peska... Na marsikateri seji so možje v Zagradu že sklenili, da bodo poti popravili; kar je umrl oče sedanjega predsednika, poti niso bile več dobro popravljene, od tega pa je minilo že precej let.

Drugačno sliko pa vidiš v pisarni KLO Zagrad. Pisarna je v slabici kmečki hiši, vendar pa opaziš takoj pri vstopu, da delajo in živijo v njej ljudje sodobnega duha. V Zagradu ima tajnik odbora smisel za red in čistočo. Oprema pisarne je skromna, vendar pa je vsaka stvar na svojem mestu. Ce želiš kak spis ali plan, ti ga mladi tajnik ali administratorka takoj izročita. Na mizi ne vidiš razmetanih papirjev. Ce hočeš spoznati vzorno, čeprav skromno pisarno v enem naših najbolj oddaljenih krajevnih ljudskih odborov, si oglej Zagrad!

Prihodnjič pa s popotno torbo kam drugam po lepi Dolenjski... Fr. P.

SODNA KRONIKA —

13 mesecev zapora za predolge prste

Ilnikar Franc iz Češnjic (okraj Trebnje) je eden tistih redkih ljudi, o katerih danes vedno manj čujemo in beremo. Poštano delo, ki se samo ponuja pridnemu človeku na slehernem koraku, mu je zasmrdelo. Bolj mu je dišala tuja lastnina. Ze dalj časa so se v nekaterih vaseh okraja Trebnje pojavljale tativne, tat pa je skoraj po naključju pred kratkim prišel v prave roke. Pri vlotu v neko zidanico pri Trebnjem so ženske zasačile Ilnikarja pri nečednem opravilu. Hotel se jim je skriti v zidanico, ko pa je tišel vrata, so mu z nožem potegnile dvakrat čez prste. To ga je pognalo v beg, pri skoku iz zidanice pa so ga ženske spoznale. Okrajno ljudska sodišče v Trebnjem je Franca Ilnikarja obsodilo na 13 mesecev zapora. Zelo verjetno je, da bo po prestani kazni znal ločiti med »mojimi« in »tvojimi«.

Draga mast, še dražji krompir...

Kmetci Ana Marn iz Hudeje in Terezija Gole iz Kamence take masti, kakor sta jo prinesli na račun obvezne oddaje v svojo kmetijsko zadružno, sami nikdar ne uživata. Namesto čiste svinske masti sta oddali mešanico kuhanega krompirja in ostankov maščob, češ, delavci »bodo tudi to požrli«. Kontrola pa jima je preprečila umazane načrte: skupnosti bosta morali oddati dobro blago, sodišče pa je obsodilo vsako na 30 dni poboljševalnega dela.

»Pametna glava« je tudi Janez Rogelj z Rožnega vrha v trebanskom okraju. V zadrugo je oddal pokvarjeno in s krompirjevo kašo bogato pomešano »masto«. Okrajno sodišče ga je obsodilo zaradi goljufije na 3 mesece poboljševalnega dela, poleg tega pa bo plačal 10.000 dinarjev kazni.

Dve leti ni plačal davkov, ni obdelal zemlje in ni izpolnil oddaje masti večji kmet Rudolf Gliha iz Velike Loke. Misil je, da bo vlekel za nos ljudska oblast in brezkrivo špekuliral. »Je tak kmet sploh lahko dober gospodar?« so se spraševali tudi sosedje in se zgražali nad njegovim malomarnostjo. Zaradi izigravanja zakonov in neizpolnjenih dolžnosti do države in delovnih ljudi je okrajno sodišče v Trebnjem obsodilo Gliha na 4 mesece odvzemena prostosti in zaplembo premoženja.

Član ljudske inšpekcije v Zburah — mojster črnih zakolov

Pred kratkim se je zagovarjal pred novomeškim okrajskim sodiščem Novak Jakob iz Zaboršča št. 4 pri Zburah. Ceprav ima malo kmetijo in je prejemal kot zastopnik Državnega zavarovalnega zavoda tudi mesečno plačo 3000 dinarjev, s svojimi dohodki ni bil zadovoljen. Lotil se je črnih zakolov in lani od oktobra do konca novembra zakljal na Bojniku in v Celevcu pet volov in krov. Meso je prodajal po 120 in 125 din za kilogram, kože pa je prodajal znancem za drag denar. Poleg tega je prekupčeval z živilo; pri Blažiču v Selcah je n. pr. kupil telico za 13.500 dinarjev in jo prodal na Otavnik za 15.000 dinarjev. Pri zakolih se mu je ponudil za tihega pomočnika mlinar in posestnik Cvelbar Martin iz Celevca št. 6.

Novak Jakob je prišel zaradi črnih zakolov in nedovoljene špekulacije v preiskovalni zapor že zadnje dni novembra. Svoje pre-

FIZKULTURA — SPORT — ŠAH

Še o fizkulturi na Dolenjskem

O fizkulturi na Dolenjskem vse premašo pljivo in govorimo. Tušnam zaide kakšno poročilo v Dolenjski list, kar veja predvsem za okraje izven Novega mesta. To ni prav. Prav gotovo so tudi v Kočevju, v Trebnjem in v Crnomlji navdušeni športniki in telovadci, ki so ze ali pa bi radi razgabali vrste svojih športnikov, vendar pa o vsem tem malo slušamo in beremo.

Med važnimi vejam nove fizkulture je vsekarok telovadba, o kateri je v eni zadnjih številki tega lista tako lepo napisal tov. J. K. poziv: »V telovadnicelj! Kaže pa, da je življenje zaenkrat le v telovadnicah v Novem mestu in v Mirni, deloma tudi v Kočevju. Pogoji za telovadbo pa so povsod na Dolenjskem. V Trebnjem imajo telovadnico, orodje in vaditelje, prav tako v Mokronugu, Krmelju, Rabnici, Crnomlji in Metliki pa verjetno še v nekaterih manjših krajev. Cemu torej zastoj, mrtilvo?«

Morda boste rekli: pomanjkanje vaditeljev, orodja, telovadnic. Pa ni tako. Na to vprašanje bi laže odgovorili okrajni telovadni forumi v vseh dolenskih okrajih, če bi se namreč bolj zanimali za telovadnice. Tako pa se, v kolikor sploh še žive, sestajajo, razpravljajo o mnogocem, več pa ne napravijo. Mladina, ki komaj čaka, da bi jo spustili v telovadnice, pa uganja »divjo fizkulturo«.

Kaj so storili okrajni telovadni odbori za razširitev telovadbe v streljih nižjih gimnazijah, ki so zrastle v zadnjem času tudi v naših okrajih? — Da bi se delo v telovadnicah izboljšalo, je zadnji Plenum TZS sklenil, da se zoper uvedejo Okrožni telovadni odbori, ki bodo vodili delo na svojem področju in pomagali okrajnim vaditeljskim zborom, ki naj bi zamejili sedanje okrajne telovadne odbore. Tako prihajajo na stalno in nekoč že solidno obliko, ki bo prav gotovo precej pripomogla k utrditvi življenja v telovadnicah in razširitvi telovadbe.

Izgleda pa, da tudi ta nova oblika ne bo našla ugodnih taj na Dolenjskem. V sestav Okrožnega telovadnega odbora s sedežem v Novem mestu spadajo po sklepku TZS okraji Trebnje, Crnomlji in Novo mesto. Da bi se ustavili okrajni pripravljajuchi odbori, so bili vsi okrajni telovadni vaditelji že 5. in 23. januarja ponovno vabiljeni na širok konferenco v Novo mesto, vendar pa so se je udeležili polnostilno samo vaditelji Okrajnega telovadnega odbora v Novem mestu. Iz Trebnjega in Crnomlji ni bilo nikogar, niti niso poslali opravičila. Zaskaj jih ni bilo in kako misijo o novem načinu dela. Cemu molk?

Zdi se nam, da v teh krajinah ni pravega razumevanja za fizkulturo pri oblastnih in političnih predstavnikih, ki verjetno smatrajo pomembo tej važni veji novega življenja za nevplivno zadevo. Vemo, da je ljudi za telovadbo in vodstvo v teh krajinah dovolj: treba bi jih bilo le razbremeni drugač delu v telovadbi pa zaživelja kakor je treba. Za 10-letnico ustanovitve OF temeljuje v Sloveniji tudi okrajni telovadni odbori in telovadna društva. Naj se vsaj zdaj zbudijo merodajni člani, ki so krivi za dosedanje spanje v telovadnicah!

Zato velja tudi vnaprej naš poziv: V telovadnice!

Ura je 12 iger dobil, 15 izgubil in 8 remiziral. Zaradi pomanjkanja časa je tov. Levačič igral hitro in je zaradi tega dosegel slabši rezultat kakor bi ga sicer. S. Dokl

SAH NA NOVOMESKI GIMNAZIJI

Na brzturnirju za mesec februar, na katerem je sodelovalo 18 igralcev, je zmagał prvak gimnazije Sila Mitja (14 in pol točke), drugo in tretje mesto pa si delita Franc Jenko in Slavko Sitar z 12 in pol točkami. Vsak mesec je na gimnaziji brzturnir, na katerem preizkušamo naše moči. D.

OBJAVA

Mestni Ljudski odbor Novo mesto štev. 192/51

Zaradi ureditve zunanjega izgleda mesta, varnosti prebivalcev in čistoče v Novem mestu izdaja Mestni Ljudski odbor Novo mesto v zvezi z odlokom od 25. IX. 1950 tale

PREDPIS

1. Vsak lastnik stavbe ali stavbnega prostora ob javnih cestah in ulicah je dolžan, da vzdržuje v brezhibnem stanju: a) strešne zlebove, da ne propuščajo dežnico; b) hodnike in ostali neizgledi prostor ob javni cesti ali ulici. —

Odlaganje drv in premoga na hodnikih ob hišah ali na ostalem prostoru ob javni cesti ali ulici je dovoljeno le za nekaj dn. Odlaganje vsakršnega drugega materiala, desk, hladov, kamenja, gramza ali peska in smeti pa sploh prepoveduje.

2. Vsak lastnik stavbe, stavbnega prostora ali vrtnje parcele ob javni cesti ali ulici je dolžan ob novo zapadlem snegu ta sneg takoj z navedenih prostorov odstraniti. Ob poleđici je dolžan te prostore posipati s primernim materialom. Sneg, ki morda pada raz strehe, mora prav tako odstraniti z navedenih prostorov.

Vsak lastnik je dolžan svojo stavbo in prostor okrog stavbe držati v čistem stanju. Smeti mora shranjevati v zaprtim zaboljo na primernem mestu, ob koder jih bo voznik mestnega podjetja »Park« enkrat ali dvakrat tedensko odvaja na za to določeni prostor. Lahko pa vsak lastnik stavbe ali stanovalec sam odpelje smeti na smetišče ob Ljubljanskem cesti pred Osolnikom.

Kdor goji kokoši, zajee, prašiče ali kakke druge domače živali, mora prostore, v katerih jih ima, stalno čistiti, gnoj pa odlagati na posebni pokritem prostoru, večje množine gnoja pa odpeljati izven mesta.

3. Vsak lastnik stavbe ob javnih cestah in ulicah mora fronto stavbe, ki glede na javno cesto ali ulico, primerno urediti in jo po potrebi tudi prebarati najkasneje do 31. okt. 1951.

4. Vozniki ne smejo postajati dalj časa po cestah in ulicah, živino pa smejo krmiti le na dvoriščih pri Ferliču in v gostilni Košak ter na sejmišču.

5. Kršitele gornjih predpisov bodo kaznovani za vsak posamezen prekršek z denarno kaznijo do 500 din ali s poboljševalnim delom do 10 din.

6. Ta predpis stopi v veljavo z dnem objave na krajevno običajen način.

Novo mesto, dne 6. februarja 1951.
Tajnik: Predsednik:
zagore Franc, s. r. Udovič Jože, s. r.

RAZGLAS

V zvezi z odlokom Mestnega ljudskega odbora Novo mesto z dne 6. febr. 1951, št. 192-51, pozivamo vse hišne lastnike v Novem mestu, katerih stavbe so potrebne popravila in ureditve zunanjih fasad ob cestah in ulicah, da tako prijavijo podpisanim podjetju zaradi planiranja v poštev prihajajočih del.

Remontno podjetje v Novem mestu

PIŠEJO NAM

POSELEDICE MILE ZIME NA DOLENJSKEM

Bela krajina, pa tudi drugi dolenski okraji, imajo letos izredno milo zimo, kakršne ljudje že dolgo ne pomnijo. Snega skoraj ni bilo. Na posevkih ozimine se že kaže škoda, ki jo žitnim poljem povzročajo miši. Borba proti miši zalegi se bo moralna v bodoče voditi bolj načrtno kot doslej. Na področju ob Kolpi, ki so najbolj prizadeta, bi se naj za zatiranje miši organizirale skupine pod vodstvom in strokovnimi nasveti okrajnega poverjeništva za kmetijstvo.

Bolezni, ki jih prinaša s seboj nestalno slabo vreme, razsajajo tudi v novomeškem okraju. Mnogo je gripe, angin, tu in tam pa so se pojavile tudi hude ošpice. Z. G.

SKLADISCE LESA NA PROMETNI CESTI V NOVEM MESTU

Ob Sukljetovi cesti tik pod klancem je nekdo v zadnjem času navozil kup lesa (hladovine), ki leži razmetan tudi po cesti, večkrat kar do polovice ceste, kar resno ovira promet na tem mestu. Ker tu cesta ponoči ni razsvetljena, je nevarnost za nesrečo. Cudno je, da tega ne vidijo prometni organi.

FRONTOVCI GOMILE PRI MIRNI NAJ VAM BODO VZGLED

Ce se vozil z vlakom od Trebnjega proti Sevnici, opaziš na odsek Mirna-Tržiče dve postajališči, kjer se vedno ni niti nadavne lesene lope, da bi se potnikti lahko umaknili snegu ali dežju. To je v St. Rupertu in v Pijavicah. Ne vem, kaj misli tu železniška uprava in kaj naši člani OF v teh krajinah. Ali jim je res vseeno, da se sami in tujci namakajo v dežju, ko bi v petih letih po osvoboditvi vendar že lahko zdavnaj zgradili vsaj navadno lopo.

Tone Gošnik. — Naslov uredništva in uprave: Novo mesto, Kapucinski trg 3. — Telefon uredništva 616-1-90-603-1. — Letna naročnina 150 din, polletna 75 din. — Tiskarska »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani.